

1

İlk pencerede canlılarla ilgili hangi temel durum gözle görülür bir gerçek olarak anlatılır?

Cevap 1

Canlıların çok çeşitli ihtiyaçları ve istekleri bulunduğu, bunların da kendi güçlerinin yetmediği yerlerden uygun zamanda karşılandığı anlatılır.

2

Metinde insanın kendine bakması
istenerek hangi sonuca ulaşması
hedeflenir?

Cevap 2

İnsanın, bedenî ve iç dünyasına ait birçok şeye muhtaç olduğunu fark ederek aynı durumun diğer canlılarda da bulunduğunu anlaması hedeflenir.

3

Canlıların ihtiyaçlarının
karşılanması, Allah'ın varlığı ve
birliği hakkında nasıl bir delil
savılır?

11sinif 33-soz-p03-1-pencere-ihtiyac

Cevap 3

Çünkü bu kadar düzenli yardım ve rızık verme işi, her şeyi bilen ve her şeye gücü yeten tek bir Yaratıcıyı gösterir.

4

İlk pencerede Allah'ın hangi isim
ve sıfatlarına dikkat çekilir?

Cevap 4

Cömertlik, merhamet, terbiye edip yetiştirme ve düzenleyip yönetme vasıflarına dikkat çekilir.

5

Metnin sonunda inkârcıya
yöneltlen soru ile hangi
düşünceler reddedilir?

Cevap 5

Tabiatın, kör kuvvetin, rastlantının ve cansız sebeplerin bu işleri açıklayamayacağı vurgulanır.

6

Metne göre bu düzenli yardım faaliyetinin arkasında nasıl bir Yaratıcı tasavvuru vardır?

Cevap 6

Merhametli, cömert, kullarını
yetiştiren ve her işi hikmetle
yöneten tek bir Yaratıcı tasavvuru
vardır.

7

Birinci Pencere’de canlıların
ihtiyaçlarının karşılanmasında
hangi üç özellik özellikle
vurgulanır?

11sinif 33-soz-p03-1-pencere-ihtiyac

Cevap 7

İhtiyaçların beklenmedik yerden gelmesi, canlıların bunları önceden bilmemesi ve yardımın tam zamanında ulaşması vurgulanır.

8

Canlıların en küçük isteklerine bile güç yetirememesi neyi gösterir?

Cevap 8

Onların kendi başlarına yeterli olmadığını ve kendileri dışında bir kudrete muhtaç olduklarını gösterir.

9

İnsan üzerinden verilen örnek,
genel hükmü anlamada nasıl bir
rol oynar?

Cevap 9

İnsan kendi hâlinden hareketle
bütün canlıların da benzer
biçimde muhtaç olduğunu kavrar.

10

Bütün canlıların tek tek ve topluca delil olması arasında nasıl bir fark vardır?

Cevap 10

Her biri ayrı ayrı Allah'ın varlığına işaret eder; hepsi birlikte düşünüldüğünde bu işaret çok daha açık ve güçlü hâle gelir.

11

Toplu delilin güneş ışığına
benzetilmesi ne anlatmak içindir?

Cevap 11

Sonucun açık, parlak ve inkârı zor bir şekilde görüldüğünü anlatmak içindir.

12

Son cümlelerde kullanılan sert hitap tarzı metnin anlamına nasıl katkı sağlar?

Cevap 12

İnkârın ne kadar tutarsız olduğunu keskin şekilde ortaya koyar ve meseleyi daha çarpıcı hâle getirir.

13

Canlıların ihtiyaçlarının kendi bilgi ve imkânları dışında karşılanması hangi aklî çıkarımı doğurur?

Cevap 13

Bu durum, onların ihtiyaçlarını bilen ve onlara ulaştıran şuurlu bir failin varlığını düşündürür.

14

Metinde insanın dış ve iç yönleriyle muhtaç olduğunun belirtilmesi neden önemlidir?

Cevap 14

Muhtaçlığın yalnız görünen taraflarla sınırlı olmadığını, insanın her yönüyle yardım altında yaşadığını göstermek icindir.

15

“Tek tek şahitlik” ile “toplular hâlde şahitlik” arasında delil gücü bakımından nasıl bir ilişki vardır?

Cevap 15

Tek tek deliller değerlidir; fakat birlikte ele alındıklarında çok daha kuvvetli ve açık bir sonuca ulaştırırlar.

16

Metnin sonunda sayılan açıklama biçimleri neden yetersiz görülür?

Cevap 16

Çünkü şuursuz ve güçsüz sebepler,
böylesine hikmetli, ölçülü ve
merhametli bir düzeni kuramaz.

17

Bu bölüm genel olarak
okuyucudan nasıl bir düşünme
biçimi ister?

Cevap 17

Eşyanın görünen tarafında kalmayıp, ihtiyaçların karşılanışındaki hikmeti görerek Allah'ın varlığı ve birliği üzerinde düşünmesini ister.

18

Metnin sonunda sorulan ardışık soruların verdiği temel mesaj nedir?

Cevap 18

Bu düzenin tabiat, kuvvet,
rastlantı veya sebeplerle
açıklanamayacağı mesajıdır.

19

İlk pencerede ihtiyaç ve isteklerin verilme şekli hangi yönüyle dikkat çekicidir?

Cevap 19

Uygun, yerinde ve canlıya yaraşır biçimde verilmesi dikkat çekicidir.

20

Metinde canlıların kendi başlarına ulaşamayacakları şeylere muhtaç olduğunun söylenmesi neyi ispatlamaya vardım eder?

11sinif 33-soz-p03-1-pencere-ihtiyac

Cevap 20

Onların bağımsız olmadığını ve kendilerini gözetten bir Rabbe dayandığını ispatlamaya yardım eder.

21

İnsanın kendi hâlini düşünmesi
niçin bir delil yolu olarak
kullanılmıştır?

Cevap 21

Çünkü insan en yakın örneđi kendi nefsinde görür ve böylece hakikati daha kolay kavrar.

22

Bütün canlıların birlikte
değerlendirilmesi hangi büyük
sonuca götürür?

Cevap 22

Hepsinin üzerinde tek bir ilahî
idare ve rahmet bulunduğu
sonucuna götürür.

23

Metinde Allah'a nispet edilen
“terbiye etme” ve “idare etme”
özellikleri hangi gözleme dayanır?

Cevap 23

Canlıların ihtiyaçlarının düzenli biçimde karşılanması ve hayatlarının uygun şekilde sürdürülmesine dayanır.

24

Birinci Pencere'de reddedilen
açıklamaların ortak özelliği nedir?

11sinif 33-soz-p03-1-pencere-ihtiyac

Cevap 24

Hepsi şuursuz, iradesiz veya yetersiz şeyler olduğu için bu hikmetli düzeni açıklamaya elverişli değildir.